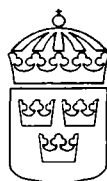

Socialutskottets yttrande

1991/92:SoU1y

Inriktningen av den ekonomiska politiken

1991/92
SoU1y

Till finansutskottet

Finansutskottet har berett socialutskottet tillfälle att avge yttrande över proposition 1991/92:38 om inriktningen av den ekonomiska politiken jämte eventuella motioner, såvitt propositionen och motionerna rör utskottets område.

Socialutskottet begränsar yttrandet till avsnitt 4.4 i propositionen, såvitt avser barnbidrag samt till motionerna 1991/92:Fi13 yrkande 3, 1991/92:Fi15 yrkandena 8—9 och 1991/92:Fi18 yrkande 1, delvis.

Utskottet konstaterar att de frågor i propositionen som ligger inom utskottets beredningsområde endast är en begränsad del av mer omfattande ekonomisk-politiska förslag. Det ankommer på finansutskottet att göra de slutliga avvägningarna under beredningen av ärendet.

Socialutskottet

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen (socialdepartementet) såvitt nu är i fråga att riksdagen antar förslagen till

1. lag om ändring i lagen (1991:486) om ändring i lagen (1991:233) om ändring i lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag,

2. lag om ändring i lagen (1991:234) om ändring i lagen (1986:378) om förlängt barnbidrag.

I propositionen framhålls att det statsfinansiella läget har försämrats snabbt. Med hänvisning härtill och till att regeringen nyligen föreslagit ökningar av de arbetsmarknadspolitiska insatserna i syfte att lindra effekterna av den snabbt stigande arbetslösheten anser regeringen att det är nödvändigt att i största möjliga utsträckning undvika andra ökningar av statens utgifter. Mot den bakgrunden föreslås i propositionen att den tidigare av riksdagen beslutade barnbidragshöjningen med 1 020 kr. per barn och år från den 1 januari 1992 framflyttas till den 1 januari 1993. Barnbidraget förändras därmed inte under kalenderåret 1992. Detta, tillsammans med en föreslagen frysning av studiebidraget under samma tid, innebär enligt propositionen att statsbudgeten 1991/92 och 1992/93 förstärks med totalt 2,2 miljarder kronor. Rege-

ringen erinrar om att det under 1992 kommer att ske en snabb förstärkning av hushållens disponibla inkomster, bl.a. till följd av sänkningen av mervärdesskatten, inflations- och reallöneskyddet i skatteskalorna samt återbetalningen av det obligatoriska tillfälliga sparandet.

Motionerna

I *motion Fi13 av Ian Wachtmeister och Bo G Jenevall (nyd)* hemställs att riksdagen avslår förslag till lagändringar som går ut på att senarelägga höjningen av barnbidraget (*yrkande 3*). Motionärerna hänvisar till att skattereformen höjde omkostnaderna för barnfamiljerna och att det därför är motiverat att genomföra den planerade höjningen av barnbidraget. Finansieringen kan, enligt motionärerna, göras genom att reducera statsbidraget till kommunal barnomsorg. Motionärerna är övertygade om att besparingar inom barnomsorgen kan göras utan att barnen blir lidande och anser att detta också skulle medföra en effektivisering av den offentliga sektorn.

I *motion Fi15 av Lars Werner m.fl. (v)* hemställs att riksdagen dels avslår regeringens förslag om ändring i lagen om allmänna barnbidrag och att därmed barnbidraget höjs med 85 kr. i månaden från den 1 januari 1992 (*yrkande 8*), dels avslår förslaget om ändring i lagen om förlängt barnbidrag (*yrkande 9*). Vänsterpartiet kräver att barnfamiljerna får den kompensation som riksdagen beslutat om. Motionärerna hänvisar till att barnbidragshöjningen är barnfamiljernas kompensation för de negativa effekterna av skatteomläggningen och anser inte att det räcker med löften om kompensation till följd av sänkningar av mervärdesskatten, inflations- och reallöneskyddet i skatteskalorna och återbetalning av tvångssparandet.

I *motion Fi18 av Ingvar Carlsson m.fl. (s)* yrkas avslag på propositionen i dess helhet (*yrkande 1*). Med motiveringen att socialdemokraterna vill ha en politik för ökad rättvisa säger motionärerna nej till propositionens förslag, däribland förslaget att skjuta upp barnbidragshöjningen. Motionärerna anser att det är rimligare att finansiera ytterligare insatser mot arbetslösheten och för tillväxten genom att minska på skattesänkningen för höginkomsttagarna än genom att skjuta på barnbidragshöjningen.

Utskottets överväganden

Utskottet delar motionärernas uppfattning att regeringens förslag om att flytta fram den tidigare beslutade barnbidragshöjningen bör avslås. Såsom påpekas i motionerna är barnbidragshöjningen barnfamiljernas kompensation för ökade kostnader till följd av skattereformen. Utskottet tillstyrker alltså motionerna Fi13 (nyd) yrkande 3, Fi15 (v) yrkandena 8 och 9 samt Fi18 (s) yrkande 1 samt avstyrker propositionens förslag att flytta fram de tidigare av riksdagen beslutade höjningarna av det allmänna barnbidraget och det förlängda barnbidraget.

På socialutskottets vägnar

Bo Holmberg

I beslutet har deltagit: Bo Holmberg (s), Sten Svensson (m), Anita Persson (s), Ingrid Andersson (s), Rosa Östh (c), Rinaldo Karlsson (s), Ingrid Hemmingsson (m), Ingela Thalén (s), Jerzy Einhorn (kds), Johan Brohult (nyd), Jan Andersson (s), Leif Carlson (m), Maj-Inger Klingvall (s), My Persson (m) och Barbro Westerholm (fp).

Från vänsterpartiet, som inte företräds av någon ordinarie ledamot i utskottet, har suppleanten Gudrun Schyman (v) närvarit vid den slutliga behandlingen av ärendet.

Avvikande mening

Sten Svensson (m), Rosa Östh (c), Ingrid Hemmingsson (m), Jerzy Einhorn (kds), Leif Carlson (m), My Persson (m) och Barbro Westerholm (fp) anser

dels att avsnittet under utskottets överväganden bort utgå,

dels att utskottet bort anföra följande:

Såsom framhålls i propositionen har det statsfinansiella läget snabbt försämrats. Regeringen har nyligen föreslagit betydande ökningar av de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna för att lindra följderna av den snabbt stigande arbetslösheten. Utskottet delar regeringens uppfattning att det är nödvändigt att i största möjliga utsträckning undvika andra ökningar av statens utgifter och tillstyrker därför propositionens förslag att den tidigare beslutade barnbidragshöjningen flyttas fram till den 1 januari 1993. Utskottet avstyrker därmed motionerna Fi13 (nyd) yrkande 3, Fi15 (v) yrkandena 8 och 9 samt Fi18 (s) yrkande 1.

